

на учебната година. Между последните има 3,410 момчета и 2,755 момичета, които съм промънили училището през течението на учебната година и, следователно, фигурират между броя на записаните въ началото на учебната година въ училищата, отъ гдето съм напуснали, и между тези, записани през течението на учебната година въ училищата, при които повторно се записали. Тази неправилност е последствие отъ децентралистичния методъ на събиране сведенията за учениците, които сведения се дават на Гл. дирекция на статистиката въ обработени данни за всичко отдѣлно училище, а не индивидуално за всички отдѣлни ученици. Обаче тази грѣшка не е отъ съществено значение, защото процентът на двойно броените ученици е незначителенъ. Така, броят на напусналите през течението на учебната 1927/928 уч. год. ученици, поради премѣстване въ други училища, е билъ: 2,675 или 3·9% отъ всички 68,229 записани ученици въ градските училища, 3,482 или 0·9% отъ всички 380,241 записани ученици въ селските училища и изобщо 6,157 или 1·4% отъ всички 448,470 записани ученици изобщо при народните първоначални училища.

Промѣната на училището през течението на учебната година, т. е. напушкането едно училище отъ известенъ ученикъ, за да се запише въ друго, е често само въ градовете, въ които има повече училища и дето промѣната на жилището на учениците е често промѣната и на училището. Въ голѣмите градове, като София, Пловдивъ, Варна и Русе, напусналите ученици, поради промѣна на училището през 1927/928 уч. год. съставятъ: въ София 66·6% отъ всички напуснали и 4·4% отъ всички записани въ този градъ ученици, въ Пловдивъ — респ. 73·7 и 4·7, въ Варна — 77·0 и 5·1 и въ Русе — 82·2 и 5·9%.

Повторения, като гореказаните, могатъ да бѫдатъ допуснати също и въ рекапитулационните числа за напусналите през годината ученици. Обаче тия повторения не се подаватъ на точно установяване. Тѣхниятъ контингентъ съставятъ учениците, които се мѣсятъ през течението на учебната година отъ едно училище въ друго. Би могло, напр., да се случи, щото ученикъ, напусналъ нѣкое училище, поради премѣстване въ друго, да напустне по каквото и да било причини и това последно училище; следователно, въ общия сборъ на напусналите ученици отъ респективните училища, дето е билъ записанъ и отъ дето е напусналъ, този ученикъ ще фигурира повече отъ единъ пътъ — веднажъ, поради премѣстване, и втори пътъ — по други причини. Но подобни случаи съм незначителни, като се предполага, че главните причини за подобни напушания съм болестъ, смъртъ и изключване. Презъ 1927/928 уч. год. по тия три причини съм напуснали народните първоначални училища 7,572 ученици или 1·72% отъ всички записани ученици.

Записаните презъ 1927/928 уч. год. въ народните първоначални училища ученици,

безъ тия, които никакъ не съм посещавали училището, а само съм били записани, или съм го посещавали по-малко отъ 10 дни следъ започване на редовните учебни занятия, възлизатъ на 438,532, отъ които 229,512 момчета и 209,020 момичета. Тия ученици се разпредѣлятъ между градските и селските народни първоначални училища както следва:

	На 100 се падатъ						
	Училища	у-ди (м.)	у-ки	вс.	у-ди (м.)	у-ки	всичко
градски . .	35,624	32,044	67,668	52·65	47·35	100·00	
селски . .	193,888	176,976	370,864	52·28	47·72	100·00	
всичко . .	229,512	209,020	438,532	52·34	47·66	100·00	

Явно е, че процентът на записаните ученички презъ 1927/928 уч. год. въ народните първоначални училища е по-малъкъ отъ този на записаните ученици (м.) и че този процентъ за селските и градските училища е почти еднакъвъ — 47·35% за градските и 47·72% за селските училища.

Отношението между броя на записаните ученици и ученички въ народните първоначални училища е:

въ градските училища на 100 у-ди (м.) се падатъ 89·9 ученички			
въ селските " "	100	" "	91·3 "
изобщо " 100	" "	" "	91·0 "

Това същото отношение между броя на учениците и ученичките отъ всички първоначални училища (народни и частни), въ които има записани изобщо 266,061 момчета и 238,028 момичета, е 84·46 момичета на 100 момчета, а отношението между тия записани въ народните и частните основни училища (първоначални и прогимназии), съ 355,146 момчета и 296,568 момичета, е 83·50 момичета на 100 момчета.

Очевидно е, че броят на ученичките не е още въ такова отношение къмъ броя на учениците, въ каквото отношение е броят на мжжкото население къмъ броя на женското. Въ Царството, споредъ преброяването на 31. XII. 1926 г., има 5,478,741 жители, отъ които 2,743,025 мжже и 2,735,716 жени, т. е. 50·07% отъ цѣлото население съм мжже и 49·93% — жени, или на 100 мжже се падатъ 99·73 жени. Населението пъкъ на възрастъ за обучение отъ 7—14 год., споредъ същото преброяване, е 699,645, отъ които 359,824 момчета и 339,821 момичета, т. е. на 100 момчета отъ тази възрастъ се падатъ 94·44 момичета, а на 100 момичета на възрастъ отъ 7—11 год. се падатъ 95·13 момичета или отъ всички деца на тази възрастъ 51·24% съм момчета и 48·76% — момичета. Следователно, процентът на учениците и ученичките би трѣбвало да се изразява съ тия на населението, като на 100 ученици (м.) трѣбва да се падатъ не по-малко отъ 95 ученички. При все това, съ законъ за народното просвѣщение отъ 1924 год. и съ други законоположения се допринесе твърде много за приложение принципа на задължителното първоначално обучение къмъ децата отъ двата пола. Сравнително процентът на записаните ученици, респект., ученички, както ще видимъ това при разглеждането рѣста на учениците,